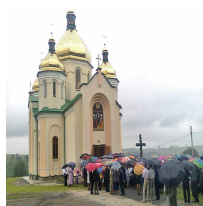
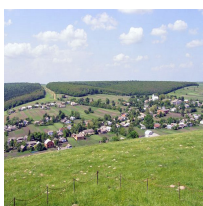

М. П. Цідило

Конюхи

КОНЮХИ – село Козівського району Тернопільської області. Конюхів. сільс. раді підпорядк. села Заберізки та Залісся. Знаходиться на однойм. річці (притока Ценівки, бас. Дністра), за 35 км від райцентру та за 20 км від залізнич. ст. Зборів. Пл. 13,1 км². Насел. 2600 осіб (2001), переважно українці. К. вперше згадано 1440 як містечко, яке виникло на місці княжого Корсина (Корсіва). Від 1530 – власність С. Вендлінського, який збудував тут замок. 1586 К. згадано в «Поморянській хроніці» у зв'язку з т. зв. конюхів. авантюрою, коли С. Вендлінський вчинив зброй. напад на села Ходовчик і Хоробрув (нині Хоробрів Козів. р-ну). Відтоді – власність А. Сенявського, від 1770 – А. Любомирської, згодом – Потоцьких. 1626 містечко зруйнували татари. К. входили до складу Речі Посполитої. 1772 (за 1-м поділом Польщі) відійшли до Австрії (від 1867 – Австро-Угорщина). За часів Австро-Угор. імперії – центр округи. Влітку 1917 побл. К. і с. Куропатники (нині Бережан. р-ну) відбувся бій УСС з рос. військами. 1919–39 – знову під владою Польщі. До кін. 1930-х рр. діяли осередки т-в «Просвіта», «Рідна школа», «Сільс. господар» тощо. Від 1939 – у складі УРСР. Від липня 1941 до липня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Під час звільнення К. загинуло 143 рад. воїни. До серед. 1950-х рр. діяло підпілля ОУН–УПА. Село згадують у Кресовій книзі справедливих. Нині у К. – заг.-осв. школа, клуб, б-ка. Функціонує нар. аматор. хор «Корса». Збереглися церкви Зіслання Св. Духа (1607, дерев'яна), Успіння Пресвятої Богородиці (1770, кам'яна). Насипано символічні могили УСС, чл. ОУН, воякам УПА, встановлено пам'ятні хрести на честь скасування панщини та проголошення незалежності України. Серед видат. уродженців – радіобіолог, еколог [Г. Коваль](#), письменник [Б. Когут](#), громад.-політ. і військ. діяч [О. Гасин](#), церк. діяч УПЦ КП [Юв](#) (В. Павлишин).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Лихолат О. Село Конюхи: Козацьке гніздо. Нью-Йорк, 1992;
2. Лаба В. Історія села Конюхи від найдавніших часів до 1939 р. Л., 2004.

Бібліографічний опис:

Конюхи / М. П. Цідило // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-3286>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).